

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 12 december 2019*

”Begäran om förhandsavgörande – Förordning (EG) nr 44/2001 – Domstols behörighet samt erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område – Krav på ett kontradiktoriskt förfarande och på ett effektivt rättsmedel – En nationell domstols beslut att förklara en dom meddelad av en domstol i en annan medlemsstat verkställbar – Nationellt förfarande för tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd)”

I mål C-433/18,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Högsta domstolen (Finland) genom beslut av den 28 juni 2018, som inkom till domstolen den 2 juli 2018, i målet

ML

mot

Aktiva Finants OÜ,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.-C. Bonichot, domstolens vice ordförande R. Silva de Lapuerta (referent) samt domarna M. Safjan, L. Bay Larsen och C. Toader,

generaladvokat: M. Bobek,

justitiesekreterare: handläggaren C. Strömholm,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 15 maj 2019,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- Finlands regering, genom H. Leppo och J. Heliskoski, båda i egenskap av ombud,
- Europeiska kommissionen, genom M. Heller och M. Huttunen, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 29 juli 2019 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: finska.

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 43.1 och 43.3 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 12, 2001, s. 1).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan ML och Aktiva Finants OÜ angående verkställighet av ett avgörande meddelat av en estnisk domstol, i vilket ML förpliktats att erlagga ett penningbelopp till nämnda bolag.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Skälen 6 och 16–18 i förordning nr 44/2001 har följande lydelse:

”(6) För att kunna uppnå målet fri rörlighet för domar på privaträttens område är det nödvändigt och lämpligt att reglerna om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar fastställs i en gemenskapsrättsakt som är bindande och direkt tillämplig.

...

(16) Det ömsesidiga förtroendet mellan de rättsvårdande myndigheterna i gemenskapen gör det berättigat att automatiskt erkänna en dom som har meddelats i en medlemsstat utan att något ytterligare förfarande behöver tillgripas, utom när erkännandet är tvistigt.

(17) I enlighet med samma princip om ömsesidigt förtroende måste förfarandet för att göra en dom som har meddelats i en medlemsstat verkställbar i en annan medlemsstat vara snabbt och effektivt. Därför bör verkställighetsförklaringen utfärdas närmast automatiskt efter en enkel formell kontroll av handlingarna och utan att domstolen på eget initiativ får pröva om någon av grunderna i denna förordning för att vägra verkställighet föreligger.

(18) Emellertid innebär försvarets rättigheter att svaranden bör ha möjlighet att överklaga verkställighetsförklaringen genom ett kontradiktoriskt förfarande om han anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger. Den som söker verkställighet bör också kunna överklaga ett beslut om att vägra verkställighetsförklaring.”
- 4 I artikel 41 i förordningen föreskrivs följande:

”Domen skall förklaras vara verkställbar omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 53 utan någon omprövning enligt artiklarna 34 och 35. I detta skede av förfarandet skall motparten inte ges tillfälle att yttra sig över ansökan.”
- 5 I artikel 43.1–43.3 i förordningen föreskrivs följande:
 - ”1. Båda parter får söka ändring av beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring.
 2. Ansökan om ändring skall göras till den domstol som anges i förteckningen i bilaga III.
 3. Ansökan om ändring skall handläggas enligt bestämmelserna för kontradiktoriska förfaranden.”

6 Artikel 45 i samma förordning har följande lydelse:

”1. Den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 eller 44 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen endast på någon av de grunder som anges i artiklarna 34 och 35. Den skall meddela sitt avgörande utan dröjsmål.

2. Den utländska domen får aldrig omprövas i sak.”

Finländsk rätt

- 7 Enligt 5 § första stycket i kapitel 25a i finländska rättegångsbalken behövs det tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd) i ett mål eller ärende, när tingsrättens avgörande överklagas genom besvär.
- 8 Enligt 11 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken ska tillstånd till fortsatt handläggning meddelas, om 1) det finns anledning att betvivla att tingsrättens domslut är riktigt, 2) det inte är möjligt att bedöma om tingsrättens domslut är riktigt utan att tillstånd till fortsatt handläggning meddelas, 3) det är viktigt att meddela tillstånd med tanke på lagens tillämpning i andra likadana mål, eller om 4) det finns andra vägande skäl till att meddela tillstånd.
- 9 Enligt 13 § i kapitel 25a i rättegångsbalken ska hovrätten innan den avgör ett ärende om tillstånd till fortsatt handläggning vid behov uppmana ändringssökandens motpart att skriftligt bemöta besvären.
- 10 Enligt 14 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken avgör hovrätten i skriftligt förfarande frågan om tillstånd till fortsatt handläggning ska meddelas utifrån tingsrättens avgörande, besvären, ett eventuellt bemötande och vid behov också det övriga rättegångsmaterialet.
- 11 Enligt 18 § i kapitel 25a i rättegångsbalken meddelas tillstånd till fortsatt handläggning om någon av de tre ledamöterna i den avgörande sammansättningen anser att tillstånd ska meddelas.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

- 12 Harju Maakohus (Harju distriktsdomstol, Estland) meddelade den 7 december 2009 en dom där ML, bosatt i Helsingfors (Finland), förpliktades att betala 14 838,50 estniska kronor (EEK) (ungefär 948 euro) till det estländska bolaget Aktiva Finants.
- 13 På begäran av Aktiva Finants förklarade Helsingfors tingsrätt (Finland) domen mot ML av den 7 december 2009 vara verkställbar i Finland i enlighet med förordning nr 44/2001.
- 14 Efter att ha delgetts avgörandet överklagade ML detsamma och yrkade att Helsingfors hovrätt (Finland) skulle upphäva avgörandet.
- 15 I sitt överklagande till Helsingfors hovrätt gjorde ML gällande att domen av den 7 december 2009 från Harju Maakohus (Harju distriktsdomstol) hade meddelats i hans utevaro. ML uppgav sig ej heller ha delgetts någon stämningsansökan i sådan tid och på ett sådant sätt att han skulle kunna försvara sig i målet. Han angav också att han inte fått kännedom om det aktuella förfarandet förrän Helsingfors tingsrätt lät delge honom beslutet att förklara domen från Harju Maakohus (Harju distriktsdomstol) verkställbar. För övrigt är, enligt ML, Harju Maakohus (Harju distriktsdomstol) inte behörig att avgöra det berörda målet eftersom han är bosatt i Finland sedan den 26 november 2007. ML åberopade även artiklarna 34 och 35 i förordning nr 44/2001 till stöd för sina argument.

- 16 Helsingfors hovrätt beviljade inte ML tillstånd till fortsatt handläggning enligt 5 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken, varmed handläggningen av målet avslutades. Beslutet från Helsingfors tingsrätt fastställdes således.
- 17 ML ansökte därefter vid den hänskjutande domstolen (Högsta domstolen, Finland) om tillstånd att söka ändring av beslutet från Helsingfors hovrätt, vilket också meddelades honom den 24 januari 2017. Vid Högsta domstolen yrkade ML att hovrättens beslut skulle upphävas, att hans ansökan om tillstånd till fortsatt handläggning skulle bifallas och att målet skulle återförvisas till Helsingfors hovrätt för prövning av överklagandet.
- 18 Enligt den hänskjutande domstolen framstår det mot denna bakgrund som oklart huruvida ett sådant förfarande för tillstånd till fortsatt handläggning som det som föreskrivs i finländsk lagstiftning kan anses vara förenligt med förordning nr 44/2001, särskilt med artikel 43.1 och 43.3 i förordningen, när det är fråga om ett överklagande av ett beslut från domstol i första instans angående erkännande och verkställighet av ett avgörande i ett privaträttsligt mål.
- 19 Den hänskjutande domstolen har uppgett att överklagandeförfarandet enligt nationell lagstiftning handläggs i två etapper för samtliga mål. I den första etappen görs en prövning av om rekvisiten i nationell rätt för tillstånd till fortsatt handläggning är uppfyllda. Om sådant tillstånd beviljas görs en fullständig prövning i den andra etappen av målet. Om något sådant tillstånd däremot inte beviljas vinner avgörandet från första instans laga kraft, såvida inte avslagsbeslutet överklagas och upphävs.
- 20 Vidare framstår det enligt den hänskjutande domstolen som oklart om det i artikel 43.3 i förordning nr 44/2001 föreskrivna kraven på kontradiktoriskt förfarande är uppfyllt, då beslutet om tillstånd till fortsatt handläggning enligt nationell rätt även kan meddelas utan att den part mot vilken verkställighet begärs (i förevarande mål ML) beretts tillfälle att yttra sig.
- 21 Mot denna bakgrund beslutade Högsta domstolen att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfrågor till EU-domstolen:
- ”1) Är det förfarande för meddelande av tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd) som föreskrivs i det nationella systemet för överklagande förenligt med den rätt till ett effektivt rättsmedel som båda parter är garanterade enligt artikel 43.1 i förordning nr 44/2001, när ett beslut från en domstol i första instans överklagas som rör erkännande eller verkställighet av en dom enligt förordning nr 44/2001?
- 2) Är kravet på ett kontradiktoriskt förfarande i den mening som avses i artikel 43.3 i förordning nr 44/2001 uppfyllt vid förfarandet för tillstånd till fortsatt handläggning om motparten inte hörs om ansökan om ändring innan beslutet om beviljande av prövningstillstånd fattas? Är dessa villkor uppfyllda om motparten hörs innan beslutet om tillstånd till fortsatt handläggning meddelas?
- 3) Har det betydelse vid tolkningen att det inte enbart kan vara den part som har ansökt om verkställighet, vars ansökan har ogillats, som söker ändring utan även den part mot vilken verkställighet har sökts, när ansökan beviljades?”

Prövning av tolkningsfrågorna

Den första frågan

- 22 Den hänskjutande domstolen har ställt den första tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida artikel 43.1 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen utgör hinder mot ett förfarande för tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd) där *dels* hovrätten avgör tillståndsfrågan

utifrån tingsrättens avgörande, utifrån besvären, utifrån motpartens eventuella bemötande och vid behov utifrån det övriga rättegångsmaterialet, *dels* tillstånd till fortsatt handläggning ska meddelas bland annat om det finns anledning att betvivla att tingsrättens domslut är riktigt, om det inte är möjligt att bedöma om tingsrättens domslut är riktigt utan att tillstånd till fortsatt handläggning meddelas eller om det finns andra vägande skäl att meddela sådant tillstånd.

- 23 EU-domstolen påpekar inledningsvis att det framgår av skälen 16 och 17 i förordning nr 44/2001 (vilken är tillämplig i tiden (*ratione temporis*) i det nationella målet) att bestämmelserna om erkännande och verkställighet i denna förordning vilar på ett ömsesidigt förtroende mellan de rättsvårdande myndigheterna i Europeiska unionen. Ett sådant förtroende förutsätter inte enbart att de domar som har meddelats i en medlemsstat erkänns automatiskt i en annan medlemsstat, utan även att förfarandet för att göra en dom verkställbar i en annan medlemsstat är effektivt och snabbt. Ett sådant förfarande bör endast omfatta en enkel formell kontroll av de handlingar som krävs för att domen ska vara verkställbar i den medlemsstat där den görs gällande, och därför bör verkställighetsförklaringen utfärdas närmast automatiskt (se, för ett liknande resonemang, dom av den 13 oktober 2011, Prism Investments, C-139/10, EU:C:2011:653, punkterna 27 och 28).
- 24 Enligt artikel 41 i förordning nr 44/2001 ska därför ett avgörande förklaras vara verkställbart omedelbart efter fullgörandet av formaliteterna i artikel 53, utan någon omprövning av de grunder för vägrad verkställighet som anges i artiklarna 34 och 35 i förordningen.
- 25 Såsom framgår av EU-domstolens praxis är nämligen syftet med förordning nr 44/2001 att säkerställa fri rörlighet för avgöranden från medlemsstaterna i privaträttsliga mål. Detta har gjorts genom att man förenklat formaliteterna för att snabbt och effektivt erkänna och verkställa sådana avgöranden.
- 26 Detta syfte får emellertid inte uppnås genom att rätten till försvar på något sätt begränsas (dom av den 14 december 2006, ASML, C-283/05, EU:C:2006:787, punkt 24). EU-domstolen har i detta avseende erinrat om att avsikten med samtliga bestämmelser i förordning nr 44/2001 är att, inom ramen för förordningens syfte, se till att rätten till försvar iakttas i de förfaranden som leder till domstolsavgöranden (dom av den 15 mars 2012, G, C-292/10, EU:C:2012:142, punkt 47).
- 27 För att tillse att rätten till försvar iakttas föreskrivs det i artikel 43.1 i förordning nr 44/2001, jämförd med skäl 18 i förordningen, att båda parter får söka ändring av beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring; detta gäller såväl svaranden om svaranden anser att någon av grunderna för att vägra verkställighet föreligger, som den som söker verkställighet om ansökan om verkställighetsförklaring avslås.
- 28 EU-domstolen konstaterar emellertid att förordning nr 44/2001 inte innehåller några bestämmelser om vad för slags rättsmedel det ska vara fråga om eller några konkreta regler för dessa rättsmedel.
- 29 Enligt EU-domstolens fasta praxis ankommer det, i avsaknad av unionsbestämmelser på området, på varje medlemsstat, i kraft av principen om medlemsstaternas processuella autonomi, att fastställa reglerna för det förfarande som syftar till att säkerställa skyddet av de rättigheter för enskilda som följer av unionsrätten. Dessa regler får emellertid varken vara mindre förmånliga än dem som avser liknande talan som syftar till att skydda de rättigheter som följer av nationell rätt (likvärdighetsprincipen) eller medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva rättigheter som följer av unionsrätten (effektivitetsprincipen) (dom av den 13 december 2017, El Hassani, C-403/16, EU:C:2017:960, punkt 26).
- 30 Enligt likvärdighetsprincipen krävs det att alla regler avseende en talan ska tillämpas på samma sätt på en talan som grundar sig på ett åsidosättande av unionsrätten och på en liknande talan som grundar sig på ett åsidosättande av nationell rätt (dom av den 4 oktober 2018, Kantarev, C-571/16, EU:C:2018:807, punkt 124 och där angiven rättspraxis).

- 31 EU-domstolen förfogar inte över några uppgifter i målet som ger den anledning att betvivla att de i det nationella målet aktuella förfarandereglerna överensstämmer med denna princip. Tvärtom framgår det av utredningen i målet vid EU-domstolen att den nationella bestämmelse som föreskriver att tillstånd till fortsatt handläggning behövs när tingsrättens avgörande överklagas till hovrätt ska tillämpas generellt; denna bestämmelse tillämpas inte enbart i de fall då ett överklagande ges in gentemot ett beslut som meddelats angående en ansökan om verkställighetsförklaring med tillämpning av förordning nr 44/2001.
- 32 Det följer av EU-domstolens praxis att vad avser effektivitetsprincipen ska varje fall där frågan uppkommer huruvida en nationell processuell bestämmelse medför att det blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som enskilda har enligt unionens rättsordning, bedömas med beaktande av bestämmelsens funktion i förfarandet vid de olika nationella domstolarna betraktat som en helhet samt förfarandets förlopp och särdrag. Utifrån detta perspektiv ska det, i förekommande fall, tas hänsyn till grundläggande principer i det nationella domstolsväsendet, såsom skyddet av rätten till försvar, rättssäkerhetsprincipen och principen om en ändamålsenlig handläggning (dom av den 11 september 2019, Călin, C-676/17, EU:C:2019:700, punkt 42).
- 33 Av begäran om förhandsavgörande framgår att enligt 11 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken ska tillstånd till fortsatt handläggning meddelas, om 1) det finns anledning att betvivla att tingsrättens domslut är riktigt, 2) det inte är möjligt att bedöma om tingsrättens domslut är riktigt utan att tillstånd till fortsatt handläggning meddelas, 3) det är viktigt att meddela tillstånd med tanke på lagens tillämpning i andra likadana mål, eller om 4) det finns andra vägande skäl till att meddela sådant tillstånd.
- 34 EU-domstolen delar generaladvokatens bedömning i punkt 51 i förslaget till avgörande, det vill säga att de skäl som anges i finländsk lag för sådant tillstånd gör det möjligt att beakta skälen i artiklarna 34 och 35 i förordning nr 44/2001 för att vägra verkställighet av det aktuella avgörandet. Såvitt avser dessa skäl föreskrivs det i artikel 45 i förordningen att den domstol vid vilken ansökan om ändring görs enligt artikel 43 får avslå en ansökan om verkställighetsförklaring eller upphäva verkställighetsförklaringen.
- 35 Det framgår således inte att den i det nationella målet aktuella nationella lagstiftningen kan medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av unionsrätten.
- 36 Rätten till domstolsprövning innefattar emellertid inte bara möjligheten att väcka talan vid domstol, utan denna domstol ska dessutom ha behörighet att pröva alla sak- och rättsfrågor som är relevanta i målet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 6 november 2012, Otis m.fl., C-199/11, EU:C:2012:684, punkt 49).
- 37 Av utredningen i målet vid EU-domstolen framgår att ett överklagande till hovrätt enligt finländsk lag handläggs i två etapper. I den första etappen avgör hovrätten i skriftligt förfarande frågan om tillstånd till fortsatt handläggning utifrån tingsrättens avgörande, besvären, ett eventuellt bemötande och vid behov också det övriga rättegångsmaterialet. Detta tillstånd meddelas om någon av de tre ledamöterna i den avgörande sammansättningen anser att tillstånd ska meddelas. Tillstånd till fortsatt handläggning ska i vart fall meddelas om något av skälen i 11 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken föreligger. Om sådant tillstånd beviljas gör hovrätten en fullständig prövning i den andra etappen av målet.
- 38 I samband med en ansökan om ändring grundad på artikel 43 i förordning nr 44/2001, kan således hovrätten, redan då den avgör frågan om tillstånd till fortsatt handläggning, pröva om de grunder för att vägra verkställighet som anges i artiklarna 34 och 35 i denna förordning kräver en mer ingående prövning av tingsrättens beslut i fråga om ansökan om verkställighetsförklaring.

39 Mot denna bakgrund ska den första tolkningsfrågan besvaras på följande sätt. Artikel 43.1 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen inte utgör hinder mot ett förfarande för tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd) där *dels* hovrätten avgör tillståndsfrågan utifrån tingsrättens avgörande, utifrån besvären, utifrån motpartens eventuella bemötande och vid behov utifrån det övriga rättegångsmaterialet, *dels* tillstånd till fortsatt handläggning ska meddelas bland annat om det finns anledning att betvivla att tingsrättens domslut är riktigt, om det inte är möjligt att bedöma om tingsrättens domslut är riktigt utan att tillstånd till fortsatt handläggning meddelas eller om det finns andra vägande skäl att meddela sådant tillstånd.

Den andra frågan

40 Den hänskjutande domstolen har ställt den andra tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida artikel 43.3 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen utgör hinder för ett förfarande för prövning av en ansökan om ändring av ett beslut angående en ansökan om verkställighetsförklaring, där det inte krävs att svaranden hörs innan ett för svaranden gynnande beslut meddelas.

41 I artikel 43.3 i förordning nr 44/2001, jämförd med skäl 18 i förordningen, föreskrivs att en ansökan om ändring av beslutet i anledning av ansökan om verkställighetsförklaring ska handläggas enligt bestämmelserna för kontradiktoriska förfaranden, detta för att se till att rätten till försvar iakttas.

42 Av begäran om förhandsavgörande framgår att enligt 13 § i kapitel 25a i rättegångsbalken ska Helsingfors hovrätt innan den avgör ett ärende om tillstånd till fortsatt handläggning vid behov uppmana ändringssökandens motpart att skriftligt bemöta besvären. Detta innebär att beslutet om sådant tillstånd kan komma att meddelas utan att ändringssökandens motpart beretts tillfälle att yttra sig.

43 Det framgår emellertid av utredningen i målet vid EU-domstolen att hovrätten – i samband med den första etappen av det förfarande som föreskrivs i 5 § första stycket i kapitel 25a i rättegångsbalken och som avser tillstånd till fortsatt handläggning – inte får meddela ett betungande beslut för ändringssökandens motpart utan att höra vederbörande först. Om ett beslut om verkställighetsförklaring överklagas får, å ena sidan, den omständigheten att hovrätten beslutar att inte bevilja tillstånd till fortsatt handläggning inte vara betungande för den som gynnas av detta beslut, det vill säga den part som gynnas av att ett verkställighetsbeslut meddelats. Om ett beslut att vägra verkställighetsförklaring överklagas får, å andra sidan, den omständigheten att hovrätten beslutar att inte bevilja tillstånd till fortsatt handläggning inte heller vara betungande för den som gynnas av detta beslut, det vill säga den part gentemot vilken verkställighet har begärts.

44 Mot denna bakgrund – och i likhet med vad som anförts av generaladvokaten i punkterna 76 och 82 i förslaget till avgörande – konstaterar EU-domstolen att hovrätten, under handläggningen av ansökan om tillstånd till fortsatt handläggning, inte får fatta ett betungande beslut för, eller ett beslut som går emot, ändringssökandens motpart, vilket innebär att den omständigheten att denna part inte beretts tillfälle att yttra sig inte inverkar menligt på dennes rätt till ett kontradiktoriskt förfarande. Dessutom ska denna part obligatoriskt beredas tillfälle att yttra sig då en fullständig prövning görs av ansökan om ändring, vilket säkerställer att principen om ett kontradiktoriskt förfarande iakttas då hovrättens avgörande kan komma att gå denna part emot.

45 Mot denna bakgrund ska den andra tolkningsfrågan besvaras på följande sätt. Artikel 43.3 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen inte utgör hinder mot ett förfarande för prövning av en ansökan om ändring av ett beslut angående en ansökan om verkställighetsförklaring, där det inte krävs att svaranden hörs innan ett för svaranden gynnande beslut meddelas.

Den tredje frågan

- 46 Den hänskjutande domstolen har ställt den tredje frågan för att få klarhet i vilka konsekvenserna blir av att en ansökan om ändring kan framställas inte endast av den part som ansökt om verkställighet utan också av den part mot vilken verkställighet har meddelats.
- 47 Det är visserligen riktigt att frågor om tolkningen av unionsrätten presumeras vara relevanta. Emellertid framgår det av fast rättspraxis att en begäran om förhandsavgörande inte är till för att möjliggöra rådgivande yttranden i allmänna eller hypotetiska frågor, utan för att tillgodose behov knutna till den faktiska lösningen av en tvist (dom av den 10 december 2018, Wightman m.fl., C-621/18, EU:C:2018:999, punkt 28).
- 48 Den hänskjutande domstolen har inte närmare förklarat varför den ställt denna fråga. Den hänskjutande domstolen har inte heller preciserat förhållandet mellan denna fråga och det nationella målet, ej heller varför det är nödvändigt att EU-domstolen besvarar frågan för att den hänskjutande domstolen ska kunna avgöra det nationella målet.
- 49 EU-domstolen konstaterar följaktligen att den tredje frågan inte kan upptas till prövning.

Rättegångskostnader

- 50 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

- 1) Artikel 43.1 i rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttens område ska tolkas så, att bestämmelsen inte utgör hinder mot ett förfarande för tillstånd till fortsatt handläggning (prövningstillstånd) där *dels* hovrätten avgör tillståndsfrågan utifrån tingsrättens avgörande, utifrån besvären, utifrån motpartens eventuella bemötande och vid behov utifrån det övriga rättegångsmaterialet, *dels* tillstånd till fortsatt handläggning ska meddelas bland annat om det finns anledning att betvivla att tingsrättens domslut är riktigt, om det inte är möjligt att bedöma om tingsrättens domslut är riktigt utan att tillstånd till fortsatt handläggning meddelas eller om det finns andra vägande skäl att meddela sådant tillstånd.
- 2) Artikel 43.3 i förordning nr 44/2001 ska tolkas så, att bestämmelsen inte utgör hinder mot ett förfarande för prövning av en ansökan om ändring av ett beslut angående en ansökan om verkställighetsförklaring, där det inte krävs att svaranden hörs innan ett för svaranden gynnande beslut meddelas.

Underskrifter